Anordning,

Hvorved

Et og andet om Skrifte-Stoelen og Altergang paa Jisland bliver reguleret.

Hirschholms-Slot, den 27 Maji Anno 1746.

KJØBENHAVN,
Trykt udi Hans Kongel. Majestæts og Univ. Bogtrykkerie,
af Johan Jorgen Hopffner.

Vi Christian den Siette, af GUds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giøre alle vitterligt: Da Vi have erfaret, at der saavel ved Skrifte-Stoelen og Altergang paa Vort Land Jisland, som og ved Communicanternes Anmeldelse med mere skal bruges en U-liighed med det, som er bleven fastsat og regleret i Vore Riger Danmark og Norge; Saa have Vi, for at faae saadan U-liighed hævet, og alting, saavidt Landets Beskaffenhed det tillader, sat paa en uniform Foed, Allernaadigst funden for got, at anordne og befale, ligesom vi og hermed anordne og befaler saaleedes, som følger:

Artic. 1.

De, som agte at gaae til GUds Bord, skal give det Præsten noget tilforn tilkiende, at han kand have Leylighed, at tale med en eller anden forud i Eenrom, om han det fornøden eragter; I sær med vanvittige og u-bekiendte unge Mennesker, eller Fremmede fra andre Sogner, at de anviise deres Pas, saa og et Beviis, om de har været til Confirmation. Forsømmer nogen at anmælde sig forud, tilskriver sig selv, om han af Præsten bliver afviist fra Skrifte-Stoelen.

Artic. 2.

Det Beviis om Confirmation skal hver Præst være forbunden uden Ophold og uden Betaling, at give, enten strax de ere confirmerede, eller, naar det begieres, og skal de Unge og u-bekiendte fremviise saadant Beviis, hver gang, de vil antegnes, eller, naar de kommer til et andet Sogn.

Artic. 3.

Saa skal og de, som have faaet, eller herefter maatte erholde Vores Allernaadigste Tilladelse, at communicere hos en anden Præst, fremviise deres forrige Siæle-Sørgers Attest, indrettet

rettet efter hans Samvittighed og Personens Tilstand, som han agter at tilsvare. Antager Præsten saadan en, uden slig Attest, til Skrifte og Alters, tiltales han derfor af Provsten, men af Bispen, om han er selv Provst.

Artic. 4.

De som reyse fra Jisland til Kiøbenhavn, enten for at studere, eller lære et Haandverk, eller og for andre Aarsagers Skyld, skal af deres Skrifte-Fader føre med sig Skrifte-Seddel, og ligesaa her fra, naar de reyse hiem igien til Jisland.

Artic. 5.

Betlere, som fare omkring i Landet, skal stedse medføre Skudsmaal af den Præst, de sidste gang have communiceret hos, baade om deres Kundskab og Opførsel; Men ingen Præst maae herefter understaae sig, Bettel-Breve at udgive, eller paategne, hvilke allene tillades Syßelmanden, efter sin Samvittighed, at udstæde til Nødlidende, som ey med deres Hænders Arbeide kand nære sig. Ellers skal det ikke være nogen formeent, men enhver, som begieres Almiße af, tilladt, at examinere saadanne Betlere i deres Christendom, at underviise og paaminde, samt at opvække dem til mere Begierlighed og Alvor i deres Saligheds Sag.

Artic. 6.

I de Kald, som ey ere særdeles Folkerige, skal ey mere, end en ad gangen indtages i Skrifte-Stoelen, og have Confitenterne derfor desto tiiligere at indfinde sig i Kirken.

Artic. 7.

Præsterne skal saavel ved denne, som all anden Leylighed, baade offentlig og i Eenrom, advare og undervise deres Tilhørere, at de ey, efter gammel Vane, til viße Tider om Aaret indfinde sig, til Skrifte og Communion, men, naar deres Siæles Tilstand det udkræver, og de efter HErrens Gode hungrer og tørster. I denne Henseende skal Præsten ikke afvise dem, deres Andagt til en anden Søndag at opsætte, naar de ikkun ere 4 eller i det mindste 3, der ville communicere.

Artic. 8.

Paa de Dage, som Communion skal holdes, skal Præsten hver gang af Prædikestolen bede for alle Communicantere i Almindelighed, og ikke for nogen i sær, mindre Navngive ham.

Artic.

Artic. 9.

Ved det hellige Alterens Sacramentes Administration, skal Præsterne i Forveyen bære Omsorg for, at Patinen og Kalken ere saa reene, som saa hellig en Handling det udkræver; Findes han deri forsømmelig, skal han derfor bøde til fattige Præste-Enker, efter Kaldets Indkomme og Provstens eller Biskoppens Sigelse.

Artic. 10.

Til at forekomme den U-liighed, som foregaaer med Formaninger til Communicanterne, da den ene Præst skal bruge een, og den anden en anden; Saa ville Vi Allernaadigst, at herefter alle Præster paa Vort Land Jisland skal bruge en og den selv samme Formaning, som i Vore Riger Danmark og Norge brugelig er.

Artic. 11.

Som det og hidindtil har været en u-tilladelig Sædvane paa Jisland, at Præsterne ved Alterens Sacramentes Administration ey har consecreret meere af Viinen, end det, som første Gang øses i Kalken, hvilket ofte skal være saa lidet, at neppe 6 Personer deraf kand drikke, da det øvrige, naar fleere Communicantere ere, uddeeles, uden Consecration; Saa ville Vi hermed Allernaadigst have befalet, at, naar af Brødet og Viinen skulle behøves meere, end det, som første gang ved Ordet er helliget, skal Præsten enten hver gang igientage Velsignelsens Ord, eller og paa engang consecrere saa meget, som til alle Communicanter behøves. Uddeeler nogen Præst herefter Brød eller Viin u-consecreret, tiltales han derfor af Provste-Retten paa sit Embede. Thi byde Vi hermed og befale Vores Stiftbefalingsmand, Biskopper, Amtmand, Laugmænd, Sysselmænd og andre, som denne Vores Anordning tilskikket vorder, at de den paa behørige Stæder til alles Efterretning, strax lader læse og forkynde. Givet paa Hirschholms-Slot den 27 Maji Anno 1746.

Under Vor Kongel. Haand og Signet.

Christian R.

